

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gid. 50 kr., za pol leta 1 gid. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravljalstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisni se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ostanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Odločilna bitka za Celje.

Skoro deset let smo se borili štajarski Slovenci za slovenske paralelke na celjski gimnaziji. Dan 10. julija 1895 je oni nepozabljivi dan, katerega smo zmagali s to zahtevo; kajti istega dne, kakor smo zadnjič na kratko poročali, bila je vsprejeta od poslancev v državnem zboru celjska slovensko-nemška gimnazija s 30 glasovi večine. Radi bi o tej razpravi na tanko poročali, toda prostor nam nikakor ne dopušča, zato hočemo zadnjo bitko za celjsko gimnazijo le v kratkih obrisih popisati.

V torek, dne 9. julija je prišla na vrsto v državnem zboru razprava o proračunu gledé srednjih šol in posebe o celjski gimnaziji. Kakor znano, je večina konservativcev, Poljakov in Mladočehov v proračunskem odseku vsprejela celjsko točko. Nemško-liberalna manjšina je zato napovedala predlog manjšine, o katerem je dne 9. julija poročal v državnem zboru šlezijski poslanec Haase ter Slovincem ponujal slovensko-nemško gimnazijo kje drugod na Spod. Štajarskem, le v Celju ne. Za gimnazijo v Celju ne morejo glasovati, ker se s tem godi krivica »nemškemu« Celju. Tudi češki liberallec Halwich je govoril zoper celjsko slovensko gimnazijo, kakor tudi nemški antisemit Polzhofer in štajarski liberallec dr. Kraus, ki je ostro napadal »neopravičeno« zahtevo Slovincem gledé ustanovitve »slovenske« gimnazije v »nemškem« Celju.

Nato je govoril naš poslanec g. Miha Vošnjak. Naglašal je, da je celjsko vprašanje v prvi vrsti pedagoško; kajti kot politično ne dovede nikdar do sporazumljenja. Iz zgodovine je dokazal, da Celje nikoli ni bilo čisto nemško mesto, ob enem pa pokazal na razmere na Češkem. Ondi Nemci zahtevajo vsa prava tudi za nemško manjšino, na Štajarskem pa, kjer imajo oni večino, nočejo niti čuti o slovenski manjšini. Kar so ponujali Nemci Slovincem na mesto gimnazije v Celju, bilo je le žaljivo. K sklepu je rekel g. Vošnjak: »Pri glasovanju o tej točki se bodo kakor l. 1891. združile zopet vse stranke na desnici zoper levico. Želim, da bi tako ostalo, in bi se nam pridružili jugoslovanski tovariši in zastopniki češkega naroda v korist volilcev!«

Dne 10. julija je začel prvi govoriti zoper slov. celjsko gimnazijo mariborski poslanec, dr. Kokoschinegg; navel je marsikatero neresničnost o mariborski gimnaziji ter proti koncu prosil vse Nemce, naj branijo »vrle nemške« Celjane. Češki poslanec dr. Kurz je dokazal nemško-liberalno nestrpnost ter izjavil: Za nas Mladočehe je celjsko vprašanje načelno; kajti zahtevamo, da se Slovenci ne zatirajo. Po dr. Foreggerju, ki je poldrugo uro vezal znane otrobe, oglasil se je štajarski nemški konservativlec Kaltenecker. Vse je bilo radovedno, kaj bode povedal, ker je dobil več grozilnih pisem od volilcev, naj za slov.-nemško gimnazijo v Celju

ne glasuje. Toda vsa čast vrlemu možu! Govoril je za nas Slovence tako izvrstno, da so nemški liberalci in nacionalci kar besneli. Ta grozni srd se je tudi razvidel iz govora nemškega nacionalca, graškega profesorja Hofmann-Wellenhofa. Po izjavi voditelja naučnega ministerstva, da vlada prepušča razsodbo o Celju zbornici, sta bila izvoljena glavna govornika, in sicer protigovornik dr. Menger in za-govornik g. Fr. Robič.

Menger je naglašal, da so Slovenci odbili vse posredovalne nasvete; vsled tega naj Nemci složno glasujejo proti postavki. Gosp. Fr. Robič pa je v pol ure trajajočem govoru dokazal, da nemški liberalci izprva niso bili proti postavki za Celje, temuč le nemški nacionalci. Ako se Slovenci ojačijo, je to le državi v korist; kajti pot pravičnosti vodi do sprave. Sicer pa bomo ves ta govor objavili, ki je najboljši labor v državno-zborskem delovanju g. Fr. Robiča. Nato se še nekateri stvarno popravljali, med temi g. dr. Gregorčec, ki je dokazal, da južnoštajarska duhovščina zvesto spolnjuje svoje dolžnosti in da Celje nikoli ni bilo čisto nemško. Konečno je bilo glasovanje, ki je za nas Slovence tako srečno izpadlo. Slovenci, tudi v prihodnje ne obupajmo! Bog in pravica sta z nami!

I. občni zbor slovenskega političnega in gospodarskega društva za politični okraj Ljutomerski.

(Dopis iz Ljutomeru.)

Prvi občni zbor novoustanovljenega slov. političnega in gospodarskega društva za ljutomerski okraj je bil napovedan na nedeljo, dne 14. julija t. l., popoldne v Vaupotičevi pivarni v Ljutomeru. Že to prvo zborovanje je pokazalo, kako potrebno je bilo to društvo; kajti ne samo iz ljutomerske okolice, ampak tudi iz gornje-radgonskega okraja so prišli k temu zborovanju skoro vsi možje, ki se zavedajo svojih političnih in narodnih pravic. Okoli 3. ure popoldne, ko je bilo zborovanje napovedeno, pridržra iz Radgone šest biciklistov in za njimi šest voz, med temi jeden velik voz s štirimi konji, ki so pripeljali mnogo drugih gostov in udov našega društva.

Ker je gosp. predsednik, Ivan Kukovec, zaradi bolehnosti bival v toplicah, otvoril je zborovanje g. podpredsednik, dr. Fr. Rosina; pozdravil je vse navzoče, predstavil vladnega komisarja, g. pl. Crona, ter trikrat zaklical »živio« svetlemu cesarju, kot milem vladarju vseh avstrijskih narodov. Potem je predstavil deželnega poslanca g. dr. Dečka ter njemu prepustil besedo.

Gosp. dr. Dečko je jasno in poljudno razložil naš politični položaj, zlasti kako so se morali naši deželn